

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

12.2.2026

Maa- ja metsätalousministeriö

Ministeriön tulostavoiteasiakirja 2026–2029

1 Strategiset linjaukset

Maa- ja metsätalousministeriön tavoitteiden asettamista ja toimintaa ohjaavat seuraavat keskeisimmät strategisen tason asiakirjat.

Hallitusohjelma

Hallitusohjelmassa maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaan vaikuttavat erityisesti seuraavat tavoitteet:

- Laaditaan kotimaisen ruoantuotannon pitkän aikavälin strategia ja kasvuohjelma Suomalaisen puhtaan ruoan potentiaalin hyödyntämiseksi
- Hallitus sitoutuu Maatalouden tulos- ja kehitysnäkymien parlamentaarisen arviointiryhmän loppuraporttiin ja aloittaa välittömät toimenpiteet esitysten toteuttamiseksi, jotta alkutuottajan asema ja koko elintarvikeketjun tasapaino kehittyvät nykyistä oikeudenmukaisempaan suuntaan.
- Laaditaan maaseutupoliittinen selonteko
- Päivitetään saaristolaki
- Vakiinnutetaan metsäbiotalouden tiedepaneelin toiminta
- Metsähallitus hyödyntää kestävät hakkuumahdollisuudet optimaalisesti
- Päivitetään kalatie- ja lohistrategiat
- Hallitus vahvistaa metsien kasvua toimenpidepaketilla ja toimeenpanee Kansallisen metsästrategian
- Hallitus jatkaa ja kehittää METSO-, Helmi- ja NOUSU-ohjelmia
- Edistetään elintarvikevientiä, kehitetään ruoka-alan arvoketjua, edistetään kasvualusta- ja kuivikemateriaalien sekä energiaturpeen huoltovarmuutta ja kasvatetaan metsäsektorin arvonlisää.

Hallinnonalan keskeiset strategiset asiakirjat

- Maa- ja metsätalousministeriön strategia
- Ruoka 2030, Valtioneuvoston selonteko ruokapolitiikasta
- Kansallinen ruokastrategia 2040: Onnellisen ruuan maa
- Valtioneuvoston maaseutupoliittinen selonteko
- Parlamentaarisen maatalouden tulos- ja kehitysnäkymien arviointiryhmän loppuraportti
- EU:n yhteinen maatalouspolitiikka – Suomen CAP-suunnitelma 2023–2027 ja vuodesta 2028 lähtien kansallinen Kumppanuussuunnitelma
- Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelma 2021–2027 ja vuodesta 2028 lähtien kansallinen Kumppanuussuunnitelma
- Metsäpoliittinen selonteko 2050
- Kansallinen metsästrategia 2035
- Suomen kansallinen biotalousstrategia 2022–2035
- Vapaa-ajan kalatalouden kehittämisstrategia
- Kotimaisen kalan edistämishjelma
- Manner-Suomen vesiviljelystrategia 2030
- Riistakonsernin strategia 2023–2030
- Vesitalousstrategia 2030
- Finnish Water Way – Suomen vesialan kansainvälinen strategia
- Suomi 2025 – avaruusstrategia
- Geodesia Suomessa 2017–2026
- Kansallinen paikkatietostrategia 2022–2025
- INSPIRE-direktiivi
- Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma
- Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma
- Kansallinen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030

Koko valtionhallinnon toimintaa ohjaavat asiakirjat

- Julkisen hallinnon strategia
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategia
- Huoltovarmuuden periaatepäättös
- Valtioneuvoston periaatepäättös valtion toimitilastrategiaksi
- Valtioneuvoston päätös valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen valtakunnalliseksi suunnitelmaksi 2024–2027
- Kansallinen julkisten hankintojen strategia 2020
- Valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa
- Suomen digitaalinen kompassi
- Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon 1. ja 2. osa. Näkymiä seuraavien sukupolvien Suomeen
- Työtä suomen parhaaksi - valtion henkilöstöstrategia 2030. Strategia ja toimeenpanosuunnitelma

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Maa- ja metsätalousministeriön päivitettyssä strategiassa hallinnonalan toiminnalle on asetettu seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet:

1. Biotalous tuottaa merkittävää arvonlisää ja kannattavaa yritystoimintaa
2. Elinvoimainen maaseutu vahvistaa kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta
3. Tietovarannoista ja tutkimuksesta vakautta ja vaurautta

Nämä tavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2026–2029 ellei muusta päätetä.

Biotalousmäärittely kansallisen biotalousstrategian 2022–2025 mukaisesti:

- Suomessa biotaloudella tarkoitetaan taloutta, joka käyttää uusiutuvia biologisia luonnonvaroja resurssiviisaasti ravinnon, energian, tuotteiden ja palvelujen tuottamiseen.
- Tärkeimpiä uusiutuvia biologisia luonnonvaroja Suomessa ovat metsien, peltojen, maaperän, vesistöjen ja meren biomassasta eli eloperäinen aines sekä makea vesi. Niitä hyödynnetään raaka-aineina ja jalosteina.
- Ekosysteemipalvelut ovat osa biotaloutta.
- Biotalous voi sisältää myös luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen pohjautuvien teknologioiden, sovellusten ja palvelujen kehittämistä ja tuotantoa.

3 Tulostavoitteet

Taulukko: Tulostavoitteet

Biotalous tuottaa merkittävää arvonlisää ja kannattavaa yritystoimintaa

Toimintaympäristö on kilpailukykyinen uusille yrittäjille sekä uudistuvalla ja vastuullisella biotalouden arvoketjulle

Vastuu: LVO, MKO

Tavoite 2026

- EU:n vuoden 2030 jälkeiseen taakanjako- ja maankäyttösektorin ilmastolainsäädäntöön vaikuttaminen biotalouden edellytysten näkökulmasta. (ILMA, MARY)
- Toimeenpannaan metsäbiotalouden kasvuohjelmaa: tavoitteena arvoketjujen pidentäminen ja vahvistaminen. Varmistetaan, että investointien edellyttämä tietopohja ja osaaminen on käytettävissä arvoketjun toimijoille (MBY)
- Asetetaan metsäbiotalouden tiedepaneeli seuraavalle nelivuotiskaudelle 2027–2030 (MBY)
- Pyritään varmistamaan, että EU:n biotalousstrategian toimeenpano vastaa Suomen tavoitteita ja parantaa biotalouden kilpailukykyä (LVO, MKO, RTO)
- Hyödynnetään Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 mahdollisuudet tukea biotalousalan yrityksiä ja hankkeita (EU:n maaseuturahaus) (MAKE)
- Vaikutetaan yhteisen maatalouspolitiikan ja yhteisen kalastuspolitiikan sääntelyn ja toimeenpanon yksinkertaistamiseksi EU-tasolla (MKO)
- Vaikutetaan EU:n monivuotiseen rahoituskehukseen (MFF) ja Suomen kumppanuussuunnitelmaan 2028-2034 (NRP-suunnitelma) (MKO)
- Edistetään kalatalouden energiasiirtymää EU- ja kansallisella tasolla (ELKA)
- Varmistetaan Lupa- ja valvontaviraston sekä elinvoimakeskusten maa- ja metsätalousministeriön toimialan tehtävien tehokas käynnistäminen (VESI, ILMA, ERÄ, EUKA, KY)

Tavoite 2027

- Päivitetään Kotimaisen kalan edistämishojelman toimenpiteet kansallisen kumppanuussuunnitelman perusteella (ELKA)

Uusiutuvia luonnonvaroja ja luontohyötyjä käytetään monipuolisesti ja kestävästi

Vastuu: LVO, MKO

Tavoite 2026

- Laaditaan metsälain päivitysten hallituksen esitykset, joilla tuetaan metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepakettia sekä täsmennetään pesintäaikaisten hakkuiden toteuttamista. (MBY)
- Parannetaan metsänhoitosuosituksen käyttäjälähtöisyyttä sekä suunnataan suositusten viestintää erityisesti metsäammattilaisille (MBY)
- EU:n monivuotiseen rahoituskehukseen (MFF) ja Suomen kumppanuussuunnitelmaan 2028-2034 (NRP-suunnitelma) vaikuttaminen, jotta ne edistävät uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä ja luontohyötyjä (KY, MY, MAKE)
- Julkaistaan päivitetty happamien sulfaattimaiden strategia ja käynnistetään sen jalkauttaminen (VESI, MKO)
- Edistetään valuma-alueelähtöistä vesienhallintaa mm. toimeenpanemalla valuma-alueuunnittelun tiekarttaa sekä osallistutaan käynnistyvään ACWA Life -hankkeeseen (VESI, ILMA, MKO)
- Parannetaan Pohjanlahden silakkakannan tieteellistä tiedonkeruuta (ELKA)
- EU:n kalastuksen valvontavoitteiden kansallinen toimeenpano (ELKA)
- Uudistetaan susikannan hoitosuunnitelma (ERÄ)
- Viimeistellään Näätäjärven kalastussopimus Norjan kanssa (ERÄ)
- Lohi- ja meritaimenstrategian päivitys valmistuu (ERÄ, ELKA)
- Osallistutaan EU:n vesitehokkuuden menetelmätyöhön, ja arvioidaan tarve asettaa kansallinen vesitehokkuustavoite (VESI)
- Toteutetaan YK:n vesikonferenssin 2026 Vesi ja yhteistyö -teemapuheenjohtajuus yhteisyydessä UM kanssa (VESI)

Tavoite 2027

- Kalatiestrategian päivitys valmistuu (ERÄ, VESI)

- Toteutetaan METKA-tukijärjestelmän vaikuttavuuden ja kannustavuuden arviointi, ml. pilotit (MBY)

Luonnon monimuotoisuus on elpymisuralla

Vastuu: LVO, MKO

- Tavoite 2026
- Ennallistamissuunnitelman luonnos toimitetaan EU komissioon 9/2026 (ILMA, VESI, MBY, KY, ELKA, ERÄ)
 - MMM:n vastuualueiden viimeistely Suomen 7. maaraorttiin kv-biodiversiteettisopimukselle sekä MMM:n vastuutavoitteiden valmistelu kohti 17. kv-biodiversiteettisopuolikokousta (ILMA, MBY, ERÄ)
 - EU:n vieraslajiasetuksen mukainen minkin poikkeuslupahakemus toimitetaan EU komissiolle (ILMA, OIKY)
 - METSO:n jatkokauden ja Helmi-, NOUSU- sekä SOTKA-ohjelmien toimeenpano (MBY, ERÄ)
 - Päivitetyt kalastusrajoitukset saimaannorpan suojelemiseksi kalastuksen sivusaalisuolleisuudelta asetetaan voimaan (ERÄ)
 - Vastuullisen vesilintujen metsästyksen strategia valmistuu (ERÄ)

Kannattava alkutuotanto luo perustan kotimaiselle ruoantuotannolle

Vastuu: MKO

- Tavoite 2026
- MFF/NRP-valmistelu EU-asetusehdotuksen edellyttämässä aikataulussa (KY, MY, MAKE, MARY, EUKA)
 - Ruokapoliittinen selonteko kansallisesta ruokastrategiasta annetaan eduskunnalle alkuvuodesta 2026. Asetetaan kansallinen ruokaneuvosto ruokastrategian toimeenpanon seurantaan maaliskuussa 2026. Toimenpidesuunnitelma tehdään sidosryhmäyhteistyössä keväällä 2026. (KY)
 - Arvioidaan vaihtoehtoja ETS2-hyvitysijärjestelmän toteuttamiselle ja osallistutaan järjestelmän toteuttamiseen liittyvään valmisteluun (MY, MBY)
 - Edistetään kotimaisen ruuan osuutta julkisissa hankinnoissa omistajaohjauksen keinoin (MARY)
 - Kehitetään kotimaisuusasteen laskentaa julkisissa elintarvikehankinnoissa (MARY)
 - Tuetaan Tukesin kasvinsuojeluaineiden hyväksymisjärjestelmän kehittämistyötä (ETU)
 - Edistetään Food and Feed Simplification Omnibus-säädöspaketin käsittelyä (ETU, EUKA)

Toimivat markkinat mahdollistavat arvonlisän oikeudenmukaisen jakautumisen

Vastuu: RTO

- Tavoite 2026
- Valmistellaan II vaiheen muutokset Elintarvikemarkkinalakiin (MARY, OIKY)
 - Elintarvikeketjun tilastoinnin kehittämissuunnitelman ja ehdotuksen tilastoinnin kehittämiseksi vaadittavine toimenpiteineen, lakimuutostarpeineen sekä toimenpiteiden rahoitusehdotuksineen. (MARY)
 - Tehdään ruoka-alan datatalousselvitys, joka tuottaa tilannekuvan datan jakamisen nykytilanteesta ruoka-alalla, data-arkkitehtuurivaihtoehtojen vertailun sekä toimenpide-ehdotuksia hallinnolle ja muille toimijoille oikeudenmukaisen datatalouden kehittämiseksi (MARY, MAKE, HAL)

Eläintauti- ja kasvintuhoojatilanne on hallinnassa

Vastuu: RTO, LVO

- Tavoite 2026
- Afrikkalaisen sikaruton ja lintuinfluenssavarautumisen kehittäminen sidosryhmien kanssa. (EKY)
 - Salmonellarahaston valmistelun jatkaminen (EKY, ETU, OIKY)
 - Ratkaistaan kalojen lääkintään käytettävän formaliinin ja muiden aineiden käyttöön liittyvät ongelmat (ELKA, ETU)

Eläimet voivat hyvin ja eläinlääkkeiden käyttö on vähäistä

Vastuu: RTO

- Tavoite 2026
- Annetaan asetukset tuotantokanien ja turkiseläinten hyvinvoinnista sekä eläinjalostuksesta (EKY)

Tavoite 2027	- Parannetaan CAP-suunnitelman eläinten hyvinvointikorvauksien avulla tuotantoeläinten hyvinvointia yli lainsäädännön menevien toimien kautta (MY) - Annetaan asetukset nautojen hyvinvoinnista sekä seura- ja harraste-eläinten hyvinvoinnista (EKY)
--------------	--

Tuotantopanosten omavaraisuus kasvaa

Vastuu: MKO

Tavoite 2026	- Jatketaan ravinnekierrotuen toimeenpanoa ja kehitetään tukea hallitusohjelman kirjausten mukaisesti teknologianeutraaliin suuntaan. Kehitetään myös biokaasulaitosten tukimallia ensimmäisen tukikierroksen kokemusten ja Luonnonvarakeskuksen (Luke) selvityksen perusteella (MY) - Kasvualusta- ja kuiviketuotannon tiekartta valmistuu (2/2026) ja aloitetaan tiekartan kehittämis ehdotusten eteenpäin vieminen (MY, MAKE) - Toteutetaan Kasvualusta- ja kuiviketuotannon kehittämisohjelmaa, KasKu (TKI- ja investointirahoitus) (MY, MAKE) - Toteutetaan Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelmaa, RKKO, (TKI- ja investointirahoitus) (MAKE) - Laaditaan Ravinteiden kierrätyksen ja lannoitteiden huoltovarmuuden tiekartta (MAKE, ETU, KY)
--------------	---

Viennin arvo ja jalostusarvo kasvavat

Vastuu: MKO, RTO

Tavoite 2026	- Vienti ja kansainvälistyminen on yksi kansallisen ruokastrategian tavoitteista. Ruokaviennin kasvun seuranta osana ruokastrategian seurantaan perustettavaan ruokaneuvostoa. (KY, EUKA, MARY) - Ruoka-alan kasvuohjelmassa jatkotoimeenpannaan vuonna 2025 aloitettuja toimenpiteitä kuten ruokaviennin yrityslähtöinen kasvualusta ja ruokaviennin vertaisyhteisön perustaminen. Lisäksi aloitetaan uusia toimenpiteitä, kuten vienninedistämistoimien toteutus yhteistyössä ulkoministeriön kanssa. Elintarvikevientä tulee olemaan 2026 ulkoministeriössä käynnistyvän vienninedistämistyön pilottiala ja konkreettiset, MMM:n rahoittamat toimintasuunnitelmat on tehty 13 maahan. Toteutetaan ruokamaakuvan päivitystyö materiaaleineen ja verkkosivustoineen. Kasvuohjelman vaikuttavuusseurannan mallin käyttöönotto ja jatkokehitys. (KY, EUKA, MARY) - Olemassa olevan viennin turvaaminen regionalisaatiosopimuksin (ASF ja HPAI) (EKY) - Hyödynnetään Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 mahdollisuudet tukea elintarvikealan yrityksiä ja hankkeita (EU:n maaseuturahoitus) (MAKE) - Käynnistetään vesialan vienninedistämiseen tähtäävän Kasvua- ja vientiä vedestä - ohjelman toimeenpano (VESI) - Toteutetaan vesialan yrityksille valmennusohjelma yhteistyössä Team Finland - toimijoiden kanssa (VESI)
--------------	--

Luonnon virkistyskäyttöön liittyvät harrastukset ja palvelut lisäävät hyvinvointia

Vastuu: LVO

Tavoite 2026	- MMM:n vastuulla olevan Liikettä saaristoon ja liikunnallisen luontomatkailun edistäminen alueilla hankkeen toimeenpano (osa HO:n Suomi liikkeelle -ohjelmaa) (MAKE, MBY)
--------------	--

Elinvoimainen maaseutu vahvistaa kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta

Maaseutu- ja saaristoalueet ovat hyviä paikkoja elää, asua sekä yrittää monipuolisesti

Vastuu: MKO

Tavoite 2026

- Maaseutupoliittinen selonteko on laadittu ja etenee VN-käsittelyyn ja eduskuntakäsittelyyn. Tämä edistää myös muita tavoitteita – niiden saavuttamisen edellytysten parantamista. (MAKE)
- Laaditaan maaseutupoliittiseen selontekoon kytkeytyvä poikkihallinnollinen toimeenpanosuunnitelma, varmistetaan siihen kytkeytyvän maaseutuvaikutusten arvioinnin toteuttaminen ja annetaan alustavasti toimeenpanosuunnitelma periaatepäätöksenä (MAKE)
- Varmistetaan maaseudun seurantakeskuksen perustaminen ja sen tehtävänä olevan tietojen kokoaminen maaseutupoliittisen selonteon toimeenpanosuunnitelman, ruokastrategian sekä tulostavoitteen osalta keskushallinnon politiikan suunnittelun, valmistelun ja seurannan tueksi. (MAKE)
- Varmistetaan, että seuraava maaseutupoliitiikan neuvosto asetetaan toimikaudelle 2026–2030. Aloitetaan lain 1413/2011 päivittämisen esivalmistelu. (MAKE)
- Toteutetaan maaseutuvaikutusten arvioinnin säännönmukaistamisen ennakovalmistelu maaseutupoliittisen selonteon mukaisesti ja eduskunnan kirjelmän pohjalta (MAKE)
- Varmistetaan riittävä ja maaseutupoliittisen selonteon mukainen valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden tutkimusrahoitus. (MAKE)
- Toteutetaan ennakovalmistelu liittyen seuraavan OECD:n maaseudun kehittämiskonferenssin järjestäminen Suomessa (mahdollisesti Suomi-Ruotsi-yhteistyönä) (MAKE)
- Toteutetaan Maaseutuparlamentin 2027 ennakovalmistelu (MAKE)
- Saaristolain uudistaminen on käynnissä ja tavoitteena on antaa laki eduskunnalle syksyllä 2026. (MAKE, OKY)
- Uuden valtakunnallisen saaristo- ja vesistöalueiden kehittämisohjelman valmistelu käynnistyy. (MAKE)
- Toteutetaan Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarisen työryhmän toimintasuunnitelmaa
- Hyödynnetään CAP-suunnitelman 2023–2027 mahdollisuudet maaseudun elinvoiman edistämiseksi (MAKE)
- MFF ja NRP vaikuttaminen, jotta ne edistävät maaseudun alueellista ja paikallista kehittämistä monipuolisesti (MAKE, KY)
- Käynnistetään keskustelu ja tarvittavat esiselvitykset kolttilain uudistamisen esivalmistelusta kolttien kyläkokouksen kanssa ja edetään asiassa yhteisesti sovittavalla tavalla. (MAKE)
- Kehitetään kyläkauppaputkea (MAKE)
- Perehdytään saamelaisten totuus- ja sovintokomission loppuraporttiin ja sen suosituksiin (MMM)

Tavoite 2027

- Maaseutuparlamentti 2027 järjestetään pohjoisessa Suomessa (MAKE)
- Parlamentaarisen saaristoasiain neuvottelukunnan asettaminen. (MAKE)
- Toteutetaan maaseutupoliittisen kokonaisohjelman 2021–2027 seuranta-arviointi ja laaditaan loppuraportti (MAKE)
- Laaditaan maaseutupoliittisen selonteon tueksi järjestyksessään kahdeksas maaseutupoliittinen kokonaisohjelma ajalle 2028–2034 (MAKE)

Hiilinieluja ja -varastoja, kiertotaloutta ja resurssitehokkuutta vahvistetaan

Vastuu: LVO

Tavoite 2026

- Toimeenpannaan maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaa mm. selvitetään hiilikorvausjärjestelmän perusteet ja toteuttamisedellytykset pidemmän aikavälin rahoitusinstrumentin perustamiseksi (ILMA, MBY, MARY, MY MAKE)
- Toimeenpannaan keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaa maatalouden osalta (MARY, MY, MAKE)
- Maa- ja metsätalouden edellytykset huomioiva vaikuttamistyö EU:n vuoden 2030 jälkeiseen ilmastolainsäädäntöön (ILMA, MARY)
- EU hiilisertifiointiasetuksen toimeenpano, joka edistää hankkeiden syntymistä (ILMA, MARY)

- EU:n teollisuuspäästödirektiivin toimeenpano maatalouden (isot sika- ja siipikarjatilat) osalta (MARY)
- Valmistellaan metsäpinta-alan laajentamisen tukijärjestelmä (MBY)

Ilmastomuutokseen sopeudutaan ja varaudutaan

Vastuu: LVO

Tavoite 2026	- KISS2030 väliarvioinnin laatiminen (ILMA) - EU:n ilmastoiresilienssialoitteeseen vaikuttaminen (ILMA) - MFF ja NRP vaikuttaminen ilmastomuutokseen varautumisen varmistamiseksi (ILMA, MARY, MY, MAKE, KY) - Jatketaan metsätuhojen ennaltaehkäisyyn liittyviä toimia osana metsien kasvun toimenpidepakettia (MBY) - Vesiviljelyn tukitason korottaminen ilmastomuutoksen sopeuttamistoimien vauhdittamiseksi (ELKA)

Yhteiskunnan toimivuuden kannalta elintärkeitä toiminnot turvataan (elintarvike- ja vesihuolto, tulva- ja kuivuusriskien hallinta, patoturvallisuus)

Vastuu: LVO, RTO

Tavoite 2026	- Valmistellaan huoltovarmuuskeskuksen virastomuutoksen edellyttämät toimenpiteet (MARY, OIKY) - Edistetään ja yhteensovitetään alkutuotannon varautumista valtakunnallisessa alkutuotannon varautumistyöryhmässä (RTO, MKO) - Parannetaan normaaliolojen häiriötilanteiden hallintaa ja huoltovarmuutta lainsäädännön keinoin (elintarvike- ja rehulaki, vesilaki) (ETU, VESI, OIKY) - Suunnitellaan uudistettavana olevan valmiuslain toimeenpanoa ja siihen liittyvää koulutusta (LVO, RTO, MKO) - Toimeenpannaan kansallista vesihuoltouudistusta avustamalla kuntia ja vesihuoltolaitoksia rakennemuutoksessa ja tehdään ohjelman väliarviointi (VESI) - Nimetään CER-lain mukaiset kriittiset toimijat, ja ohjataan elinvoimakeskusta ja Ruokavirastoa näiden valvonnassa (VESI ja RTO) - Julkaistaan patoturvallisuusoppaan päivitys yhteistyössä elinvoimakeskuksen kanssa (VESI) - Julkaistaan vesihuoltolain soveltamisoppaan päivitys yhteistyössä elinvoimakeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa (LVO/VESI) - Ohjataan tulvariskien hallintasuunnitelmien 2028–2033 laadintaa (LVO/VESI) - Laaditaan hydrologisen seurannan strategia ja uudistetaan tehtävän järjestämistä (VESI) - Toteutetaan kuivuusriskien hallintasuunnitelmien pilotointia ja kehitetään kuivuustilannepalvelua. Seurataan VN Tutkiva -hanketta, joka tutkii kuivuusriskejä keskeisillä toimialoilla. (VESI) - Hyödynnetään Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 mahdollisuudet kriittisen infrastruktuurin tukemisessa, erityisesti laajakaistat ja vesihuolto (VESI, MAKE) sekä alkutuotannon varautumisen kehittämisessä (RTO, MKO) - Toteutetaan kalatalouden huoltovarmuuden parantamiseen liittyvät keskeiset toimenpiteet yhteistyössä Huoltovarmuuskeskuksen ja alkutuotannon poolitoiminnon kanssa (ELKA) - Viedään lainsäädäntöön normaaliolojen vakaviin häiriötilanteisiin varautumisen edellyttämät toimivaltuudet (ETU) - Toteutetaan alkutuotannon huoltovarmuuspäätöksen toimeenpanosuunnitelman mukaiset toimet yhteistyössä eri toimijoiden kanssa (mm. HVK, Ruokavirasto, TEM, YM) (LVO, RTO, MKO)
Tavoite 2027	- Hyväksytään tulvariskien hallintasuunnitelmat 2028–2033 (LVO/VESI) - Valmistellaan valtioneuvoston hyväksyttäväksi vesienhoitosuunnitelmat 2028–2033 (VESI)

Tietovarannoista ja tutkimuksesta vakautta ja vaurautta

Luotettavat kiinteistöjen ja osakehuoneistojen rekisteritiedot turvaavat kansallista omistus- ja rahoitusjärjestelmää sekä edistävät uutta liiketoimintaa

Vastuu: RTO

- Tavoite 2026
- Turvataan huoneistotietojärjestelmän toisen vaiheen valmistuminen (TUMA)
 - Tarkennetaan tulevan kiinteistötietokokonaisuuden strategista tavoitetilaa ja analysoidaan lainsäädännön muutostarpeita (TUMA)

Luotettava tutkimus ja tietovarannot turvaavat luonnon kantokykyä, vahvistavat huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta sekä biotalouden arvoketjujen kehittymistä

Vastuu: LVO, RTO, MKO

- Tavoite 2026
- TK-panostukset ruokasektorin ja biotalouden kehittämiseen: rahoitetaan aihealueeseen liittyviä TK-hankkeita erityisesti EU-rahoittajayhteistyötä hyödyntäen ja toteutetaan puurakentamisen kansallinen avoin TK-hankehaku (TUMA)
 - Käynnistetään EU-metsäkumppanuusohjelman koordinaatiotiimin toiminta ja osallistutaan ensimmäisen haun rahoittamiseen (TUMA)
 - Valmistellaan Suomen metsäkeskuksen tuottaman metsä- ja luontotiedon kehittämisen strategia (MBY)
 - Kasvihuonekaasuinventaarion ja maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) seurantajärjestelmän kehittäminen (ILMA)
 - Käynnistetään MMM:n johdolla työryhmä, jossa valmistellaan 2026 aikana suunnitelma EU:n maaperädirektiivin toimeenpanosta ja sen organisoinnista. (ILMA)
 - Uudistetaan vesitalouden turvallisuuskriittisiä tietojärjestelmiä parantaen niiden toimintavarmuutta ja turvallisuutta. (VESI)
 - Varmistetaan Kallio II:n toimeenpanon seuranta ja suunnitelman mukaisen tiedonkeruun käynnistyminen. (MBY)
 - Ennallistamissuunnitelman toimeenpanon, seurannan ja arvioinnin menetelmä on käynnistetty (ILMA)

Toiminnallisen tehokkuuden sekä voimavarojen hallinnan tulostavoitteet

7. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista

Vastuu: LVO, RTO, YHT, MKO

- Tavoite 2026
- Varmistetaan Lupa- ja valvontaviraston, elinvoimakeskusten sekä Ruokavirastoon siirtyneiden ympäristöterveydenhuollon tehtävien tehokas käynnistäminen (VESI, ILMA, ERÄ, ELKA, KY, EKY)
 - Teetetään yhteistyössä Ruokaviraston kanssa Ruokaviraston digitalisaation johtamisen ja kehittämisen kokonaisarviointi (KY, HAL)
 - Huolehditaan viestintäpalveluiden kokoamisesta VNK:lle ja siihen liittyvien toimintamallien uudistamisesta (VIE, HAL, LVO, MKO, RTO)
 - Varmistetaan ministeriön rakenneuudistuksen toteutus (kaikki)
 - Otetaan käyttöön Korttelihankkeen myötä uudistuva työympäristö (kaikki)

4 Voimavarojen hallinta

TOIMINNAN RAHOITUS Viraston toimintamenomomentti, 1000 €	TP 2024	Enn 2025	TA 2026	Kehys 2027	Kehys 2028	Kehys 2029
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	12 229	13 215	10 818	8 148	6 464	5 073
TA ja LTAt / kehys	24 482	21 359	22 630	22 616	22 909	22 909
Käytettävissä oleva rahoitus	36 711	34 574	33 448	30 764	29 373	27 982
Menot	26 709	27 446	28 500	27 500	27 500	27 500
Tulot	3 213	3 690	3 200	3 200	3 200	3 200
Nettomenot	23 496	23 756	25 300	24 300	24 300	24 300
Siirtyy seuraavalle vuodelle	13 215	10 818	8 148	6 464	5 073	3 682

HENKILÖSTÖVOIMAVARAT htv	Toteuma 2024	Arvio 2025	Suunnitelma 2026	Suunnitelma 2027	Suunnitelma 2028	Suunnitelma 2029
Henkilötyövuodet yhteensä	237	234	231	231	229	227

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Tulostavoiteasiakirja on voimassa vuoden 2026 loppuun. Vuosille 2027–2030 asetetut tavoitteet ovat alustavia. Tulostavoiteasiakirja päivitetään vuosittain.

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumista seurataan hallituksen vuosikertomuksessa. Maa- ja metsätalousministeriön tulostavoitteiden ja niitä tukevien toimenpiteiden toteutumista seurataan maa- ja metsätalousministeriön tilinpäätöksessä.

Vuoden 2026 tulostavoitteiden toteutumista arvioidaan väliraporteissa kevään ja syksyn 2026 aikana.

Tulostavoitteiden toteuman arvioinnissa käytetään seuraavaa arvosana-asteikkoa:

- 1 = Ei toteudu / tavoitteesta luovuttu
- 2 = Poikkeamia / toteutuu osittain
- 3 = Etenee suunnitellusti / toteutuu

Helsingissä 12. päivänä helmikuuta 2026

Maa- ja metsätalousministeri

Sari Essayah

Kansliapäällikkö

Pekka Pesonen

Maa- ja metsätalousministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2026

Keväällä 2026 annettavat hallituksen esitykset

Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Liittyy TAE
HE yhteisäluelain muuttamiseksi (MMM001:00/2025)	Yhteisäluelakia muutetaan hallitusohjelmaan kirjattujen tavoitteiden toteuttamiseen liittyen. Hallitusohjelmakirjauksen mukaan: "lakia muutetaan osakaskuntien yhdistämistoimitusten edistämiseksi, etäkokousten mahdollistamiseksi ja osakkaiden tasapuolisen kohtelun parantamiseksi. Kiinteistörekisteriin merkittyjen kalastusoikeuksien omistajien omaisuuden suojaa vahvistetaan." Lakiin tehdään lisäksi teknisiä korjauksia.	Ei
HE laiksi elintarvikemarkkinalain muuttamisesta (MMM058:00/2024)	Valmisteluryhmä tarkastelee elintarvikemarkkinalain muutostarpeita ja arvioi kyseisen hankkeen yhteydessä myös kilpailulain mahdollisia muutostarpeita suhteessa elintarvikemarkkinaan ottaen huomioon maa- ja metsätalousministeriön asettaman ohjausryhmän linjaukset sekä arvioi lisämuutostarpeita käynnissä olevien selvitysten, työryhmien ja strategiatyön pohjalta. Lisäksi kuullaan alan toimijoita ja hyödynnetään elintarvikemarkkinavaltuutetun tekemiä kyselyjä.	Ei
HE laiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta ja laiksi eläinten lääkitsemisestä annetun lain 17 §:n muuttamisesta (MMM019:00/2025)	Ehdotetaan kumottavaksi eläinten hyvinvoinnista annetusta laista tuotantoeläiminä pidettävien sikojen kirurgisen kastration kieltö, jonka oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2035 alusta alkaen. Tavoitteena on varmistaa kotimaisen sianlihan tuotannon kannattavuus ja jatkuvuus ja täten vahvistaa ruokaturvaa ja huoltovarmuutta. Eläinten lääkitsemisestä annettua lakia muutettaisiin siten, että eläinten pitopaikan eläinlääkintähuollosta pääasiallisesti vastaava eläinlääkäri saisi luovuttaa injektoitavaa puudutusainetta porsaiden kirurgista kastratiota varten myös valtakunnalliseen eläinten terveydenhuolto-ohjelmaan liittymättömille tiloille. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.	Ei
HE laeiksi metsästyslain 41 b §:n ja luonnonsuojelulain 83 §:n muuttamisesta (MMM034:00/2025)	Muutetaan metsästyslain 41 b §:ää ja luonnonsuojelulain 83 §:ää. Huolehditaan samalla vahinkojen oikeudenmukaisesta korvaamisesta elinkeinonharjoittajille. Hallitus vaikuttaa siihen, että lajit siirretään lintudirektiivin tiukasti suojeltujen lajien listalta. Poikkeusluvalla haltuun otettujen lintujen lihaa on voitava hyödyntää.	Ei

HE pesintäaikaista metsänhakkuuta ja muuta metsänkäsittelyä koskeviksi säännöksiksi (MMM055:00/2025)	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsälakia (1093/1996). Metsälakiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännökset lintujen pesintäaikaan toteutettavaa metsänhakkuuta ja muuta metsänkäsittelyä koskevista velvoitteista ja rajoituksista. Sääntelyn täsmäntämistarpeen taustalla on EU-tuomioistuimen ratkaisu, jossa tuomioistuin täsmensi EU:n lintudirektiivin tulkintaa. Tavoitteena on ottaa esitykseen myös tarvittavat luonnonsuojelulain (9/2023) 70 §:n muuttamista koskevat ehdotukset.	Ei
HE laiksi elintarvikelain, rehulain ja eläintautilain muuttamisesta (MMM002:00/2025)	Tehdään elintarvike- ja rehulakeihin normaaliolojen häiriötilanteisiin varautumisen edellyttämät muutokset sekä muita yksittäisiä korjauksia ja muutoksia. Liittyy kriisi- ja häiriötilannesääntelyyn.	Ei
HE laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta (MMM021:00/2025)	Esityksellä tarkennettaisiin ja muutettaisiin eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia käytännön lainsoveltamistyössä havaittujen täsmennystarpeiden vuoksi ja osaltaan toimeenpantaisiin EU-lainsäädännöstä johtuvia muutoksia. Hallinnollisia vaatimuksia kevennettäisiin teurasmerkintävaatimuksen osalta. Esityksessä myös tarkennettaisiin sääntelyä eläinten tunnistamiseen ja rekisteröintiin liittyvien laiminlyöntien valvonnan ja seuraamusten osalta. Lisäksi säännöksiä täsmennettäisiin tarpeellisilta osin toimeenpanon selkeyttämiseksi. Esityksellä lakiin lisättäisiin EU:n eläinterveyssäännösten muutosten edellyttämät täsmennykset lemmikkieläinten tunnistusmerkitsemisen osalta.	Ei
HE laiksi huoneistotietojärjestelmää koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain muuttamisesta (massakonversio) (MMM049:00/2025)	Esitettävällä lainmuutoksella mahdollistettaisiin tietyin laissa säädetyin edellytyksin luotonantajilla olevien osakekirjojen muuntaminen sähköisiksi omistajamerkinnöiksi osakehuoneistorekisteriin sekä niitä koskevien panttauskirjausten tekeminen ilman osakekirjan toimittamista Maanmittauslaitokselle, mikä nopeuttaisi sähköiseen järjestelmään siirtymistä ja toisi kustannussäästöjä.	Ei
HE yhteisen kalastuspolitiikan valvontaa koskevan lainsäädännön uudistamiseksi (MMM071:00/2024)	Esityksellä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2842, jolla muutettiin yhteisen kalastuspolitiikan valvontajärjestelmää. Esityksellä tehtäisiin kansalliseen lainsäädäntöön lisäksi muita tarpeelliseksi koettuja muutoksia, jotka koskevat muun muassa yhteisen kalastuspolitiikan rikkomuksista määrättäviä seuraamuksia sekä kaupallisten kalastusalusten rekisteröintiä. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki yhteisen kalastuspolitiikan valvontajärjestelmästä ja laki kaupallisten kalastusalusten rekisteröinnistä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kalastuslakia ja yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annettua lakia.	Ei
HE laiksi kiinteistönmuodostamislain 3 §:n muuttamisesta (MMM048:00/2025)	Mahdollistetaan kirjallisen toimitusmenettelyn käyttö myös kiinteistörekisterin pitäjän aloitteesta vireille tulevien kiinteistörekisterin perusparannustoimitusten yhteydessä.	Ei

Syksyllä 2026 annettavat hallituksen esitykset

Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Liittyy TAE
HE laiksi saariston kehityksen edistämisestä (MMM025:00/2024)	Valmistellaan saariston kehittämisen edistämisestä annetun lain (saaristolain) uudistus. Saaristolain päivittämistarpeet liittyvät sekä lain rakenteeseen että lain sisältöön. Voimassa oleva saaristolaki on vuodelta 1981, eikä lakia ole systemaattisesti päivitetty voimaantulon jälkeen. Lainuudistustyön pohjana toimii MMM:n johdolla vuosina 2022-2023 laadittu Arvio saaristolain päivittämistarpeesta (Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2023:14). Saaristolaki uudistettaisiin vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2027.	Ei
HE kalastuksesta Näämämöjoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta (MMM034:00/2023)	Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi kalastuksesta Näämämöjoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen ja sen olennaisena osana olevan kalastussäännön. Uusi sopimus korvaisi maiden välillä vuonna 1977 tehdyn kalastussopimuksen. Sopimuksen päätavoite on lohien ja muiden kalalajien kalastuksen järjestäminen kestäväällä tavalla Näämämöjoessa. Kalastusmääräysten laatimisessa varmistetaan lohikannan elpyminen kestäväälle tasolle.	Ei
HE laiksi metsälain muuttamisesta (MMM023:00/2025)	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsälakia (1093/1996). Metsälakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset metsän uudistamista koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Lisäksi tehtäisiin tarvittavat muutokset liittyen oikaisuvaatimusmenettelyyn sekä metsälain soveltamisen rajaamiseen puolustusvalmiuden turvaamiseen tarvittavilla alueilla.	Ei
HE laiksi vesitalouden tietovarannosta (MMM047:00/2025)	Uusi vesitalouden tietovarantoa koskeva laki, jolla selkeytetään ja kehitetään vesitalouden tietovarantoa koskeva säädöspohja vastaamaan nykyvaatimuksia mm. henkilötietojen suojan osalta. Vesitalouden tietovaranto muodostuu vesihuoltolain (119/2001), tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010) ja patoturvallisuuslain (494/2009) mukaisten tietojen muodostamasta kokonaisuudesta.	Ei
HE laiksi sika-alan salmonellavahinkorahastosta (MMM023:00/2023)	Lailla perustettaisiin uusi valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, josta maksettaisiin sikoja pitävälle ja kasvattaville toimijoille korvauksia salmonellan aiheuttamista kustannuksista ja menetyksistä. Rahaston varat kertyisivät toimijoilta vuosittain perittävistä salmonellavahinkomaksuista. Tavoitteena on luoda sika-alaa varten pysyvä riskinhallintaratkaisu, joka auttaisi kohtuullistamaan niitä sika-alan yritysten jatkuvuutta vakavasti vaarantavia liiketoimintariskejä, joita salmonellasta aiheutuu puutteellisen vahinkoturvan vuoksi. Ratkaisu tukisi mahdollisuuksia jatkaa Suomen kansallista salmonellavalvontaohjelmaa, jolla on merkitystä erityisesti	Kyllä

	kansanterveydellisistä syistä.	
HE metsästyslain ja vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta (MMM003:00/2026)	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia. Metsästyslakia esitetään muutettavaksi siten, että lakia ei enää sovellettaisi kanadanmajavaan ja japaninpeuraan, jotka ovat Euroopan unionin lainsäädännössä määritelty haitallisiksi vieraslajeiksi. Lisäksi täsmennettäisiin metsästyslain 42 §:ää teknisellä muutoksella säännöksen yksinkertaistamiseksi ja ajantasaistamiseksi. Samassa yhteydessä tarkastellaan myös tarvittavia muutoksia vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annettuun lakiin.	Ei
Metsäpinta-alan laajentamistukea valmisteleva työryhmä (MMM053:00/2025)	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki, jolla tuettaisiin metsäpinta-alan laajentamista eli metsitystä Suomessa. Tuensaajia olisivat yksityiset maanomistajat. Laissa säädettäisiin tuen myöntämisen perusteista ja yleisistä edellytyksistä. Ehdotettava tuki myönnettäisiin Suomen metsäkeskuksesta ja tuki olisi harkinnanvarainen. Tukea myönnettäisiin joutokäytössä olevien alueiden, kuten maatalouskäytön ulkopuolelle jääneiden peltolohkojen (peltöheitot) ja turvetuotannosta poistuneiden alueiden (suonpohjat) metsittämiseen. Lisäksi tuki on tarkoitus kohdistaa tiettyjen ohutturpeisten peltujen metsittämiseen.	Kyllä

VN/5395/2026-MMM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: